

**Björt Samuelsen
Sirið Stenberg
Ingilín D. Strøm
Jóhannis Joensen
løgtingsmenn**

Løgtingið

Løgtingsmál nr. 56/2019: Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um umhvørvisvernd (Heimild at leggja kærmyndugleikan til ávísa kærunevnd)

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um umhvørvisvernd
(Heimild at leggja kærmyndugleikan til ávísa kærunevnd)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988 um umhvørvisvernd, sum broytt við løgtingslóg nr. 25 frá 14. mai 2008 og løgtingslóg nr. 128 frá 22. desember 2008, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Í § 68 verður sum stk. 2 sett:
“*Stk. 2.* Landsstýrismaðurin kann avgera, at kærur um avgerðir eftir hesi løgtingslógini og reglum,

ásettum við heimild í hesi løgtingslógini, verða lagdar til ávísa kærunevnd, ið tekur endaliga støðu til hesar kærur.”

2. § 70, stk. 3 verður strikað.

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. juli 2020.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin lögdu í novembur 2019 uppskot til náttúrumargfeldislóg fyri tingið, og er gildiskoman sett til 1. juli 2020. Hetta uppskot er fylgilógarbroyting til náttúrumargfeldislógina.

Endamálið við broytingaruppskotinum er at útvega landsstýrismanninum heimild til at flyta kærmyndugleikan sambært umhvørvisverndarlógini til ávísa kærunevnd. Ætlanin er at víðka kærunevndina í lendumálum, so at nevndin eisini verður kærmyndugleiki sambært náttúrumargfeldislógini, náttúrufríðingarlógini, umhvørvisverndarlógini og havumhvørvisverndarlógini.

Orsøkin til broytingaruppskotið er, at tað verður mett at vera skynsamt at savna kærumsáviðgerðina eftir teimum omanfyri nevndu lógunum hjá eini kærunevnd, so at arbeidsorkan í stjórnarráðnum kann verða brúkt betur. Mett verður somuleiðis, at málini fáa skjótari og betri viðgerð í eini kærunevnd, sum er samansett av fólki, sum umframt lögfrøðiligt innlit hava náttúru- og umhvørvisfórleika.

Fyri Umhvørvis- og vinnumálaráðið hevur broytingin við sær, at størri arbeidsorka verður til at taka sær av øðrum uppgávum.

1.2. Galdandi lóggáva

Sambært kapitlunum 11 og 12 í lógini, verður kera fingin tí myndugleika, sum hevur tikið avgerðina. Hesin sendir kærana til kærmyndugleikan saman við tilfarinum, sum hevur ligið til grund fyri málsviðgerðini. Avgerðir hjá kommunalum myndugleikum, ið hava fingið eftirlits- og umsitingarmyndugleika frá landsstýrismanninum sambært hesi lóg, kunnu kærast til Umhvørvisstovuna. Avgerðir hjá Umhvørvisstovuni kunnu kærast til landsstýrismannin.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Endamálið við uppskotinum er at geva landsstýrismanninum heimild at áseta reglur um kærur, og at avgerðir eftir umhvørvisverndarlógini og reglum, ásettum við heimild í umhvørvisverndarlógini, bara kunnu kærast til ávísa kærunevnd.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Broytingaruppskotið gevur landsstýrismanninum heimild at avgera, at kærur um avgerðir eftir umhvørvisverndarlógini og reglum, ásettum við heimild í umhvørvisverndarlógini, skulu kærast til ávísa kærunevnd, ið tekur endaliga støðu til hesar kærur. Avgerðin hjá kærunevndini verður tá endaliga avgerðin innan fyrisitingina. Partarnir kunnu tó altíð leggja kærunevndaravgerðina fyri rættin.

1.5. Ummæli

Uppskotið hevur í hesum umfari ikki verið til ummælis, men er meinlíkt lögtingsmáli nr. 139/2018, sum undanfarni landsstýrismaður í umhvørvismálum legði fyri tingið. Víst verður til fylgiskjøluni í lm. nr. 139/2018.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Sum omanfyri nevnt, er ætlanin at savna kærúmálsviðgerðina eftir teirri týðningarmestu náttúru- og umhvørvislóggevuni hjá eini kærunevnd. Víst verður til uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um kærunevnd í lendismálum hesum viðvíkjandi.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Hetta hevur við sær, at stjórnarráðið kann tillaga arbeiðsorkuna. Hinvegin fær Føroya kærustovnur fleiri uppgávur. Víst verður til uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um kærunevnd í lendismálum hesum viðvíkjandi.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Uppskotið hevur ongar avleiðingar fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Lógaruppskotið fær ikki avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið fær hvørki fíggjarligar, umsitingarligar, umhvørvisligar ella sosialar avleiðingar fyri nakað ávíst øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Lógaruppskotið hevur ikki avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Eingir millumtjóðasáttmálar eru á økinum, sum heimastýrið hevur skyldu til at fylgja.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Eingir tvørgangandi millumtjóðasáttmálar eru viðkomandi fyri lógaruppskotið.

1) Hoyvíkssáttmálin

Onki ósamsvar er í lógaruppskotinum við Hoyvíkssáttmálan.

2) Evropeiski mannarættindasáttmálin, EMRS

Onki ósamsvar er í lógaruppskötinum við tann Evropeiska mannrættindasáttmálan.

3) Sáttmáli Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek

Onki ósamsvar er í lógaruppskötinum við ST-sáttmálan um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek.

2.9. Markaforðingar

Uppskotið elvir ikki til markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv

Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir ella pantheimildir, ei heldur ger lógaruppskotið onnur inntriv í rættindi hjá fólki.

2.11. Skattir og avgjöld

Ongar ásetingar eru um skatt ella avgjöld í lógaruppskötinum.

2.12. Gjöld

Ongar ásetingar eru um gjöld í lógaruppskötinum.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Lógaruppskotið leggur ikki skyldur á likamligar ella lögfrøðiligar persónar.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Lógaruppskotið heimilar landsstýrismanninum at leggja kærmyndugleika til ávísa kærunevnd.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Nei.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Nei.

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1

Til nr. 1

Við hesi broytingini fær landsstýrismaðurin heimild at avgera, at kærur um avgerðir sambært umhvørvisverndarlógini og reglum, ásettum við heimild í umhvørvisverndarlógini, skulu kærast til ávísa kærunevnd. Broytingin er ein liður í eini ætlan um at víðka kærunevndina í lendismálum, so at hon eisini fer at fevna um kærur eftir teirri týðningarmestu náttúru- og umhvørvislóggevuni og reglum, ásettum við heimild í hesi lóggávuni.

Til nr. 2

Ásetingin er óneyðug, tí avgerðir hjá Umhvørvisstovuni eftir vanligum fyrisitingarrætti kunnu kærast til landsstýrismannin.

Til § 2

Sambært ásetingini kemur lógin ætlandi í gildi samstundis sum lögtingslóg um fyrisiting av margfeldinum í náttúruni og lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um náttúrufriðing.

Á Løgtingi, 23. januar 2020

Bjørt Samuelsen

Sirið Stenberg

Ingilín D. Strøm

Jóhannis Joensen